

Oog voor ieder mens

Verkiezingsprogramma 2018-2022

ChristenUnie Rhenen-Elst-Achterberg

**Christen
Unie**

*een geloofwaardig
alternatief*

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding	3
Bestuur van Rhenen	4
Vertrouwen.....	4
Participatie: De gemeente, dat zijn we samen	4
Zelfstandigheid van Rhenen	5
Rhenen en FoodValley	5
Sociaal domein.....	7
Ouderen	7
Jongeren.....	8
Jeugdzorg.....	8
Mantelzorgers	9
Verslaving.....	9
Vluchtelingen	10
Gezinnen	10
Onderwijs	10
Zorg voor werk	11
Kunst, cultuur en sport	13
Fysiek domein	15
Implementatie van de omgevingswet.....	15
Openbare ruimte	16
Energieke gemeente	17
Mobiliteit.....	19
Veiligheid	21
Economie	23
Financiën.....	27

Inleiding

Verkiezingen gaan over mensen. Over u en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven.

Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Om een samenleving te vormen. De ChristenUnie gelooft dat het in onze samenleving om veel meer gaat dan om geld en bezit. Het gaat vooral om zinvol leven, vrijheid en veiligheid.

Wij zijn dankbaar dat we in onze samenleving de vrijheid hebben om te geloven en dat wij in deze samenleving zelf verantwoordelijkheid mogen nemen. Wij willen een gemeente waar een bescheiden overheid ruimte biedt aan inwoners die maatschappelijk initiatief tonen. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen.

De afgelopen vier jaar hebben we hieraan gewerkt door ruimte te bieden aan mooie maatschappelijke initiatieven. We hebben u op belangrijke thema's laten meedenken. We hebben hard gewerkt om de nieuwe zorgtaken vorm te geven. Er zijn ook mooie resultaten behaald.

De komende vier jaar willen we graag voortzetten waaraan we zijn begonnen. Goede zorg, de mogelijkheid voor iedereen om mee te kunnen doen, aandacht voor natuur en duurzaamheid, goed onderwijs, aandacht voor cultuur en sport. Vanuit ons geloof willen wij oog en oor blijven houden voor ieder mens, ongeacht zijn achtergrond. Omdat deze onderwerpen ons allemaal raken.

We wensen u veel leesplezier toe en hopen dat u zult ontdekken dat een stem voor de ChristenUnie een geloofwaardig alternatief is.

Bestuur van Rhenen

Een samenleving is niet het werk van de overheid maar van mensen en maatschappelijke verbanden samen. De gemeente heeft dus een bescheiden rol, heeft vooral als taak de kracht in de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. Dit vraagt om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. Voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, is er oog en biedt de overheid een vangnet.

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, (jeugd-)zorg, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en duurzaamheid. Zelfs bij die taken waar zij een primaire verantwoordelijkheid heeft, zoekt zij steeds zoveel mogelijk samenwerking met de samenleving (inwoners, bedrijven, organisaties, kerken, scholen enzovoort).

Vertrouwen

Het vertrouwen in de politiek en in de overheid staat onder druk. De ChristenUnie ziet dat en neemt dat serieus. Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. Net zo belangrijk is een samenleving die zelf ook verantwoordelijkheid neemt en zich realiseert dat een overheid niet alles kan oplossen.

De ChristenUnie zet met haar werk in de gemeenteraad in op luisteren en samenwerken. Het wel of niet deelnemen aan een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. Het innemen van standpunten in de raad wordt primair bepaald door de uitgangspunten van de partij, die o.a. zijn vastgelegd in het programma.

De ChristenUnie wil de ingeslagen weg van open bestuursstijl voortzetten door:

- + In te zetten op goede relaties met inwoners en tussen openbaar bestuur en burgers;
- + Ervoor te zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden;
- + Te streven naar een coalitieakkoord op hoofdlijnen zodat er ruimte blijft voor nieuwe initiatieven;
- + De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit te geven.

Participatie: De gemeente, dat zijn we samen

De deuren van het 'Huis van de Gemeente Rhenen' moeten openstaan voor initiatieven van inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, bedrijven en kerken. Vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. De ChristenUnie wil dat inwoners op hun beurt zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken.

De ChristenUnie wil inzetten op het meedenken van inwoners, platforms en comités voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Burgerinitiatieven willen we ruimhartig verwelkomen en participatie stellen we op prijs. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over de ruimte die er is voor burgerparticipatie. Dat luistert nauw. Aan de ene kant willen we niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn, aan de andere kant kan burgerparticipatie als ongecontroleerde blanco cheque leiden tot ongelijke of oneerlijke situaties.

Inwonerpeilingen, experimenten met nieuwe vormen van vertegenwoordiging en andere manieren om inwoners te betrekken bij de besluitvorming moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners aan de gemeenteraad is gegeven. Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

Concrete Voorstellen

- + Ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden willen nemen (bijv. in coöperaties) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer;
- + Indieners van burgerinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. De gemeentelijke organisatie hanteert hiervoor een eenvoudig systeem/loket;
- + Meer vertrouwen, minder regels: Elk jaar komt het college met voorstellen voor regels die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden;
- + De kernen Elst en Achterberg hebben hun eigen cultuur en signatuur. Hier wordt bij het uitvoeren van beleid rekening mee gehouden. De Wijkcomités zijn een belangrijke pijler hierbij;
- + Bij burgerparticipatie is vanaf de start duidelijk op welke punten de inwoners inspraak hebben en wat de gestelde kaders zijn;
- + De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands;
- + De gemeentelijke website moet compleet herzien worden om het veel gebruiksvriendelijker te maken en breder informatie te kunnen bieden;
- + Meer actievere en gebruiksvriendelijkere informatievoorziening rond diensten, aanvragen en status van vergunningen.

Zelfstandigheid van Rhenen

Rhenen verkreeg in 1258 stadsrechten en de ChristenUnie wil deze lange historie dan ook voortzetten als zelfstandige gemeente in de provincie Utrecht en in de FoodValley regio.

Uitgangspunt voor de ChristenUnie is dat de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie (ook wel bestuurskracht genoemd) voldoende moet blijven. Als deze bestuurskracht tekortschiet, is de gemeenteraad de eerstverantwoordelijke om te gaan zoeken naar versterking van deze bestuurskracht. De ChristenUnie wil dan ook de bestaande samenwerkingen met andere gemeenten op een kosteneffectieve wijze voortzetten. Hierbij moet wel altijd gestreefd worden naar een aanspreekpunt of loket in onze eigen gemeente.

De gemeente Rhenen: groot genoeg om zelfstandig haar zaken te regelen en klein genoeg om dichtbij mensen te blijven.

Rhenen en FoodValley

De gemeente Rhenen participeert in het regionale samenwerkingsverband Regio FoodValley (www.regiofoodvalley.nl). Daarbij werken 8 regiogemeenten, de onderwijsinstellingen en de ondernemers nauw samen om van onze regio een topregio te maken op gebied van voedsel en voedselvoorziening. De regio is voor Rhenen van groot belang voor:

- Arbeidsmarkt – veel mensen uit Rhenen werken in Wageningen, Veenendaal, Ede en verder
- Efficiënte samenwerking van de gemeentelijke organisaties onderling
- Bestuurskracht – door als gemeenten de krachten te bundelen komen we verder in regionale en nationale bestuurlijke discussies en uitdagingen. Denk aan jeugdzorg en Rijnbrug

De ChristenUnie steunt deze samenwerking in de regio FoodValley volledig. Wel blijft het belangrijk dat de gemeenteraad invloed heeft op regionale besluiten en dat er geen projecten worden opgestart die financieel te groot zijn voor Rhenen.

Concrete voorstellen

- + Indieners van burgerinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. De keuzes voor schaalvergroting worden gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid. Daarbij worden loketfuncties in stand gehouden en waar nodig, wordt ervoor gezorgd dat de gemeente verantwoordelijk blijft over het te voeren beleid;
- + De Regio FoodValley blijft focussen op de kernthema's Economie en Infrastructuur. Zodoende blijft de samenwerking beheersbaar en betaalbaar voor Rhenen;
- + De gemeente Rhenen vertaalt de 'Strategische agenda Regio FoodValley' naar concrete projecten en actieplannen voor Rhenen. Op die manier is aan de Rhenense inwoners zichtbaar te maken wat de regionale samenwerking kost en oplevert;
- + De uitbesteding van de Sociale Dienst aan de gemeente Veenendaal wordt grondig geëvalueerd en herzien. Stilzwijgend verlengen is geen optie.

Sociaal domein

Inleiding

Ieder mens is waardevol, deze waarde hangt niet af van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, te participeren, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is. Wij geloven in een samenleving die gebaseerd is op naastenliefde. Dit is duidelijk zichtbaar in de participatiesamenleving.

Binnen het sociaal domein komen veel leefgebieden samen: zorg voor ouderen, jongeren, vluchtelingen en ook zorg voor werk en het meedoen in de maatschappij. De ChristenUnie is van mening dat je al deze onderwerpen niet los van elkaar kunt bekijken maar in verband met elkaar moet benaderen. Een probleem heeft namelijk vrijwel altijd te maken met meerdere factoren. Deze 'integrale benadering' vraagt vaak om maatwerk, immers geen probleem is gelijk. Op deze manier worden mensen pas daadwerkelijk geholpen.

Daarbij is voor de ChristenUnie van belang dat de geboden hulp goed past bij degene die de hulp nodig heeft, daarom zijn wij voor het aanbieden van identiteit-gebonden zorg. Hierin moet altijd een keuzemogelijkheid geboden worden. De geboden zorg moet ook betaalbaar blijven, voor zowel de gemeente als de zorgaanbieder, daarom vinden wij het belangrijk dat de inkoop van zorg samen met de zorgaanbieders wordt georganiseerd. Een belangrijke factor in het betaalbaar houden van zorg is het altijd zoeken naar preventieve maatregelen. Voorkomen is immers beter dan genezen.

De gemeente Rhenen dient te garanderen dat er altijd financiën beschikbaar zijn voor de zorg die mensen nodig hebben. De reserve Sociaal Domein (een 'reserve' is de officiële term voor een 'spaarpot') dient daarom in stand gehouden te worden waarbij er een duidelijke boven- en ondergrens afgesproken wordt.

- + Een integrale benadering bij problematiek op zorggebied;
- + Een eerlijke inkoopprijs in samenspraak met de zorgaanbieders;
- + Ruimte voor identiteitsgebonden zorg;
- + Gemeentelijke gebouwen zijn voor iedereen toegankelijk;
- + Behoud van de post reserve sociaal domein met een boven- en ondergrens;
- + Behoud PGB als mogelijkheid, onderzoek naar integraal gezins-pgb.

Ouderen

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is. Daarom verdienen ouderen aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen kunnen prima zelfstandig functioneren maar soms is lichte ondersteuning aan huis noodzakelijk. De gemeente Rhenen moet hierbij voldoende ondersteunen door de inkoop van zorg aan huis. Mocht ondanks deze zorg aan huis het toch niet meer gaan dan moet men ook voor de zwaardere zorg binnen de gemeentegrenzen kunnen blijven wonen.

Steeds meer mensen met een zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Rhenen daarin, samen met woningeigenaren en woningcoöperaties, een grote verantwoordelijkheid heeft. Niet alleen woningen, maar ook de openbare ruimte moet toegankelijk en veilig zijn en uitnodigen tot ontmoeting en activiteiten. Het sluiten en centreren van voorzieningen is voor de ChristenUnie dan ook een punt van zorg en aandacht.

- + Ruim aanbod van zorgaanbieders, ook identiteitsgebonden.
- + Zorgplaatsen in alle kernen van de gemeente Rhenen, dus behoud van de Tollekamp in Rhenen, de Tabakshof Elst en voortgang van de bouw van woonzorgvoorziening De Linde in Achterberg;
- + Aandacht voor stapeling van zorgkosten;
- + Eigen bijdrage mag niet leiden tot zorgmijding;
- + Ouderen van 70+ ontvangen bezoek vanuit het wijkteam om eenzaamheidsproblematiek op te sporen;
- + De gemeente Rhenen behoudt het keurmerk 'dementievriendelijke gemeente';
- + Digitalisering van de gemeentelijke diensten mag er niet toe leiden dat ouderen belangrijke informatie missen;
- + Regelingen die woningaanpassingen -in het kader van langer zelfstandig thuis- bevorderen blijven zoveel mogelijk bestaan.

Jongeren

De jeugd heeft de toekomst, dat is prachtig. Veel jongeren groeien in een goede en gezonde omgeving op en kunnen zich ontplooiën tot mooie en zelfstandige mensen. Helaas gaat het niet altijd goed en dan heeft de jongere tijdelijk wat extra ondersteuning nodig. Wij zijn van mening dat deze ondersteuning gericht moet zijn op het zo normaal mogelijk opgroeien, dus licht waar mogelijk en zwaarder waar nodig.

Bij het zo normaal mogelijk opgroeien zien wij de inzet van jongerenwerkers als een belangrijke ondersteuning. Jongerenwerkers zorgen ervoor dat de jeugd zich gezien en gehoord voelt en ook elkaar ziet en hoort. Jongerenwerk staat niet gelijk aan 'overlastbestrijding', maar benadert de jeugd in onze drie kernen met een positieve grondhouding.

- + Iemand moet de hulp krijgen die hij/zij nodig heeft;
- + Zorg moet passend zijn, licht waar mogelijk en zwaar waar nodig;
- + Betrekken van het netwerk rondom jongeren;
- + Jongerenwerk met aandacht voor de jeugd.

Jeugdzorg

De gemeente draagt zorg voor kinderen en jongeren. De ChristenUnie wil deze taak van harte invulling geven. Ieder kind mag gezien worden met alle talenten en met alle kwetsbaarheid. Ontwikkeling van talent moet de volle aandacht krijgen. Als er zorg nodig is moet dat laagdrempelig beschikbaar zijn. Deze zorg kan variëren tussen het geven van adviezen bij eenvoudige opvoedvragen tot en met het regisseren van hoog complexe zorg. De gemeente heeft een zorgplicht en zal altijd de meest passende zorg moeten leveren. Het centrum voor jeugd en gezin heeft hierin een belangrijke rol. Het CJG is laagdrempelig beschikbaar voor alle inwoners van Rhenen. Indien nodig schakelt het CJG andere professionals in, zodat onze jongeren gewaarborgd zijn van goede zorg en ondersteuning.

Voor kinderen en gezinnen is het belangrijk dat zorgen en problemen in een zo vroeg mogelijke fase worden aangepakt. Voorkomen is beter dan genezen, dat geldt ook hier. Daarnaast is dit vanuit financieel oogpunt ook veel verstandiger. Wanneer je investeert in een preventieve aanpak kan dit veel duurdere zorg in een latere fase voorkomen. Vanwege de zorgplicht is de gemeente verplicht om passende zorg te betalen. De ChristenUnie vindt het een opdracht om dit wel zo efficiënt en zo effectief mogelijk te doen. Het totale huishoudboekje van de gemeente moet immers op orde zijn.

Daarom wil de ChristenUnie:

- + Nog betere (investeren in) preventieve aanpak van complexe problemen;
- + Het wijkgericht werken verder uitbreiden;
- + Nog betere samenwerking met de huisartsen;
- + Investeren in preventieve aanpakken zoals Buurtgezinnen;
- + Een goede afstemming tussen jeugdhulp, preventie en passend onderwijs;
- + Vanuit de jeugdzorg betere samenwerking met de WMO en de schuldhulpverlening;
- + Daar waar Rhenen het niet alleen kan, samenwerking in de regio Foodvalley;
- + Voldoende middelen voor het CJG.

Mantelzorgers

Zorg is in eerste instantie moeilijk voor de persoon die het nodig heeft, immers iedereen wil het liefst zelfstandig zijn. Daarbij heeft zorg ook een impact op de directe omgeving, zij verlenen mantelzorg. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er ondersteuningsmogelijkheden zijn voor mantelzorgers, hierbij denken wij aan ondersteuning in huishoudelijke taken en voldoende plaatsen voor respijtzorg (tijdelijke overname van zorg door anderen) zodat mantelzorgers af en toe op adem kunnen komen. Mantelzorgers zijn niet alleen volwassenen, maar ook kinderen, jongeren en jongvolwassenen, de ChristenUnie vindt het belangrijk dat alle mantelzorgers gezien en gewaardeerd worden.

- + Voldoende ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers;
- + Aandacht voor jonge mantelzorgers;
- + Voldoende plaatsen voor respijtzorg.

Verslaving

Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Niet alleen gericht op alcohol en softdrugs maar ook gameverslaving en het gebruik van synthetische drugs. De opkomst en acceptatie van het gebruik hiervan is zorgelijk. Voorlichting op scholen en bij feesten moet vooral gericht zijn op preventie en pas dan op het veilig gebruik .

- + Als vervolg op de werkgroep Alcohol preventie in Achterberg komt ook in Rhenen en Elst meer aandacht voor alcohol- en drugsgebruik onder jongeren;
- + Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantine tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. Een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen kan hier een mooi instrument voor zijn.

Vluchtelingen

Mensen die huis en haard hebben verlaten moeten een veilig onderkomen krijgen. We zijn ons er van bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is. Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, wat sneller en beter gaat als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij.

De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Dat geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen. Zolang de 'buitenschuldregeling' onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer mogen uitgeprocedeerden daar niet de dupe van zijn. Gemeenten moeten tenminste minimale opvang (bed, bad en brood) bieden, ook wanneer de landelijke regeling hiervoor is stopgezet.

- + Wij zorgen ervoor dat vluchtelingen met verblijfsvergunning fatsoenlijk gehuisvest worden, minimaal naar de norm zoals door het rijk wordt opgelegd;
- + Positief ondersteunen van organisaties die nieuwkomers actief ondersteunen. Minimale opvangregeling en begeleiding voor uitgeprocedeerde vluchtelingen.

Gezinnen

Het is hoog tijd om meer aandacht te besteden aan sterke en liefdevolle gezinnen. In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Steeds meer raken we hiervan doordrongen, zeker als we de verhalen horen over pijnlijke vechtscheidingen. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen.

- + Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Rhenen, en daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is;
- + Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn.

Onderwijs

Voor kinderen en jongeren is het onderwijs een belangrijke plek. De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Ouders moeten, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente moet de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteren.

Al het onderwijs is bijzonder. De scholen in Rhenen, Achterberg en Elst zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving. De gemeente en het onderwijs delen wel de maatschappelijke opdracht om kinderen en jongeren zich optimaal te laten ontwikkelen. De onderwijsbesturen zijn verantwoordelijk voor Passend Onderwijs.

- + De gemeente Rhenen biedt blijvend ruimte voor al het onderwijs, zowel openbaar als bijzonder;
- + De gemeente Rhenen draagt zorg voor goede huisvesting met aandacht voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.

Zorg voor werk

Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Helaas telt Rhenen momenteel ca. 300 bijstandsgerechtigden en is het voor hen moeilijk om aan een baan te komen. Er zijn daarnaast teveel mensen die ondanks een baan dicht bij of onder de armoedegrens leven.

We leven in één van de rijkste landen ter wereld, maar ook in Nederland is armoede en lukt het niet iedereen om het hoofd boven water te houden. De ChristenUnie vindt dat niemand in onze gemeente aan zijn of haar lot mag worden overgelaten. Dit vraagt niet alleen om een goede manier van omgaan met de sociale zekerheid en vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken. De ChristenUnie zet zich in voor positief bijstandsbeleid door bijvoorbeeld experimenten met sociale coöperaties, regelluwe zones en vormen van regelarme bijstand.

Aan het werk

De gemeente stimuleert het (regionale) bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn.

Voor mensen met beperkingen moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nou betaald of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft hier zelf het goede voorbeeld en stimuleert bedrijven hier ook actief in. Misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen moet worden aangepakt. Re-integratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen moeten juist worden gestimuleerd.

De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan voor de maatschappij en zeker ook voor persoonlijk welbevinden heel waardevol zijn.

Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook hier geldt: hoe eerder, hoe beter. Aan vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.

- + De gemeente neemt zelf, net zoals het bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen;
- + Als de gemeente helpt, mag een tegenprestatie worden verwacht. Daarbij is het belangrijk dat zoveel mogelijk wordt ingezet op de eigen kennis en talenten van mensen;
- + In Rhenen staan we open voor lokale experimenten met regelarme bijstand.

Werk en inkomen

Op dit moment moeten inwoners met een bijstandsuitkering naar Veenendaal voor de uitkeringenadministratie en voor de contacten met de klantmanager. Alleen op donderdagochtend is er een mogelijkheid om in het Huis van de Gemeente in Rhenen iemand te spreken van de afdeling Werk en Inkomen uit Veenendaal. Dit is een mooi begin en wat de ChristenUnie betreft halen we meer elementen van de

dienstverlening weer terug in eigen huis. Dit geldt onder andere voor de schuldhulpverlening en ook voor de organisatie van de tegenprestatie, die verplicht is voor mensen die een bijstandsuitkering ontvangen. Lokaal kunnen beter afspraken worden gemaakt en vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht. Als mensen een bijstandsuitkering ontvangen moet alles er in eerste instantie op gericht zijn om weer aan het werk te komen. Wanneer dit niet realistisch is kan het effectiever zijn de energie anders in te zetten en mensen via een andere vorm van participatie te laten deelnemen aan de samenleving.

Het werkbedrijf IW4 zal gezien nieuwe wetgeving sterk van karakter veranderen. De noodzakelijke bescherming voor hen die een zwakke positie hebben zal op de eerste plaats moeten staan. Daarnaast is een financieel verantwoorde manier van organiseren noodzakelijk. Het is belangrijk dat niet alleen te doen als Rhenen maar aansluiting te (blijven) zoeken bij andere FoodValley gemeenten. Hierbij is het belangrijk dat Rhenen de ruimte houdt om eigen beleid te maken, indien dat een meerwaarde heeft. Samenwerken in de regio hoeft niet tot eenheidsworst te leiden. Het kan juist effectiever zijn om in te spelen op de lokale situatie.

- + De tegenprestatie wordt weer georganiseerd en begeleid vanuit Rhenen. De lokale aanpak zal ten goede komen aan de cliënten en aan de organisaties/bedrijven die ruimte bieden aan de tegenprestatie;
- + De gemeente zoekt in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken.

Schuldhulpverlening

Om te voorkomen dat schulden zich in rap tempo opstapelen, moet de gemeente snelle en toegankelijke schuldhulpverlening bieden. Ingewikkelde bureaucratie moet zoveel mogelijk vermeden worden. Het hebben van schulden levert veel stress op en leidt vaak tot geestelijke en lichamelijke klachten. De aanpak van de schulden wordt op dit moment begeleid door het Budget Advies Centrum in Veenendaal. Dit zou weer een plek moeten krijgen in het huis van de Gemeente in Rhenen.

In Rhenen is uit het particulier initiatief de Voedselbank, de stichting Schuldhulpmaatjes en het Noodfonds ontstaan. Het is niet fijn dat dit werk nodig is, maar de ChristenUnie is dankbaar voor het werk dat de vele vrijwilligers bij deze stichtingen doen. Wat de ChristenUnie betreft moeten zij op de steun van de gemeente kunnen rekenen.

- + Het BudgetAdviesCentrum (BAC) moet in het Huis van de Gemeente een plek krijgen;
- + Initiatieven als de Voedselbank, de stichting Schuldhulpmaatjes en het Noodfonds verdienen ondersteuning door de gemeente;
- + De schuldhulpverlening moet worden geboden vanuit Rhenen. Dichter bij huis met focus op de lokale aanpak. De zo nodige samenwerking met de dienstverlening op het gebied van WMO en Jeugd is dan ook makkelijker vorm te geven.

Kunst, cultuur en sport

Waar staat de ChristenUnie voor?

Cultuur vormt de ziel van de stad of het dorp. In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld. In de cultuursector werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van onze samenleving. In cultuur vinden mensen ontspanning en betekenis. Cultuur draagt bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning. De ChristenUnie ziet meerwaarde in groepen mensen die gezamenlijk hun vrije tijd besteden en zet daarom in op het ondersteunen van verenigingen rondom cultuur. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat kinderen zich leren uitdrukken in muziek, dans en creativiteit. Dat draagt bij aan de individuele ontwikkeling van kinderen en jongeren en daarmee aan een krachtige en creatieve samenleving. De inzet van de gemeente dient gericht te zijn op het stimuleren van deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs aan kinderen en jongeren.

De ChristenUnie pleit voor cultuur en sport in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. Investeren in dure cultuurgebouwen is soms nodig maar moet kritisch beoordeeld worden op nut, noodzaak en de financiële haalbaarheid en houdbaarheid op lange termijn.

- + Kinderen uit gezinnen in armoede in Rhenen kunnen korting krijgen of gratis deelnemen aan muzieklessen en/of sport. De gemeente ontwikkelt hier passend beleid voor;
- + Evenementen in Rhenen moeten veilig en gezond zijn. Ze zijn goed toegankelijk en er worden ook heldere (subsidie-) afspraken gemaakt over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs);
- + De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen.

Monumentenbeleid en museum

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale- en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Het museum, straks gehuisvest in het Oude Raadhuis, heeft een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Wellicht kan de regio een rol spelen bij de bekostiging of kunnen derde (particuliere) partijen worden aangetrokken. De ChristenUnie is geen voorstander van een 'automatische' 1% norm van de bouwsom om deze voor kunst te bestemmen. Particuliere initiatieven hebben de voorkeur.

Bibliotheken

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen, het bestrijden van laaggeletterdheid en bieden alle inwoners leesplezier en toegang tot informatie (ook digitaal). In Rhenen is en blijft de bibliotheek gratis voor kinderen.

Gebouwen en sportvelden

Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie richt zich vooral op stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven. Er moet sprake zijn van een gedegen voorzieningen- en accommodatiebeleid. Daarbij zet de ChristenUnie in op toegankelijkheid en bereikbaarheid. Zowel financieel als praktisch.

De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen en niet op de topsport en geprofessionaliseerde instellingen. De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud.

In het accommodatiebeleid van de gemeente wordt getracht alle verenigingen op een passende en eerlijke en financieel gedegen wijze te bedienen.

Gebouwen worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, etc. te benutten en samenwerking te versterken. Soms is er een goede samenwerking met recreatieondernemers mogelijk.

Stem accommodatiebeleid af met omliggende gemeenten om na te gaan waar je elkaar kunt versterken en waar je elkaar niet moet beconcurreren.

- + De ChristenUnie wil dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten door het verduurzamen van gebouwen en lichtinstallaties. Bij nieuwe aanbestedingen willen wij dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud hiervoor advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk maar sport bindt ook samen. Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking- en/of hardlooperoutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt. Aanleg van vaar- en kanoroutes kan (mede) gefinancierd worden door private partijen.

- + Bij de aanleg van woonwijken wordt uitgegaan van de mogelijkheid tot 'ommetjes'. Hierbij kunnen natuurorganisaties uit de eigen gemeente behulpzaam zijn;
- + Om gezondheidsproblemen tegen te gaan en het (sociaal) welzijn te bevorderen, zorgt de gemeente ervoor dat iedere inwoner de mogelijkheid krijgt om te sporten;
- + (bijvoorbeeld jeugdsportfonds en participatiefonds);
- + In regioverband wordt onderzocht hoe met kleine inspanningen knelpunten in de recreatieve structuren kunnen worden weggenomen en nieuwe routes kunnen worden ontgonnen;
- + Elk kind in Rhenen heeft aan het einde van de basisschoolleeftijd het zwem-ABC.

Fysiek domein

Rhenen is een plek waar je prettig kunt wonen, werken en recreëren. Dat willen we met elkaar behouden en daar waar nodig verbeteren en versterken. We zien dat goede initiatieven die bijdragen aan deze doelstelling vaak verzanden in allerlei regelgeving. Landelijk is daar aandacht voor door deze regels te bundelen in één wet, de Omgevingswet. Deze wet gaat heel wat teweeg brengen bij de overheid en dus ook in Rhenen. Het vergt een andere manier van benaderen, minder toetsen aan regels en veel meer kijken naar mogelijkheden. Dat biedt zeker kansen voor nieuwe initiatieven waarvan we met elkaar vinden dat deze goed zijn voor Rhenen. De ChristenUnie vindt dan ook dat er in Rhenen actief en voortvarend aan de slag moet worden gegaan met de implementatie van deze wet.

De energietransitie gaat een grote impact hebben op onze ruimtelijke inrichting. In het duurzame tijdperk gaan we allemaal wat merken van energieopwekking. De ChristenUnie wil kortom hiervoor meer ruimte op de politieke agenda. Inrichting van de ruimte moet aansluiten bij het eigen karakter van landschappen, dorpen en steden. Daarom is het belangrijk dat ruimtelijke beslissingen zo lokaal mogelijk worden genomen, met veel aandacht voor participatie van burgers, bedrijven en belangenorganisaties.

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving.

Implementatie van de omgevingswet

- + Optimaal voorbereiden op nieuwe Omgevingswet. De gemeente anticipeert op de invoering van de nieuwe Omgevingswet door bij het opstellen van plannen al te werken in de geest van de Omgevingswet, waardoor werkenderwijs de wet actief geïmplementeerd wordt. Op deze manier raken bestuur, ambtenaren en de inwoners samen vertrouwd met de nieuwe wet;
- + Samen met de inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties bepalen we welke doelstellingen we de komende jaren hebben in het fysieke domein, waarbij we waar mogelijk verbanden leggen met het sociaal domein;
- + Onze inwoners ervaren bij de gemeente Rhenen een goede dienstverlening, waarbij zij gefaciliteerd worden als zij komen met initiatieven;
- + Door middel van een (beeld)kwaliteitsplan kan een gemeente samen met haar inwoners afspraken maken over de openbare ruimte, waarbij participatie van groot belang is. Groen is belangrijk voor het woon- werk- en leefklimaat. Speelruimte en/of parken in de openbare ruimte worden dan ook door de gemeente gestimuleerd en gefaciliteerd. Rhenen blijft daarmee een groene woongemeente;
- + Bij nieuwe plannen moeten degenen die daar het effect van merken zo snel mogelijk laagdrempelig de gelegenheid krijgen om mee te praten.

Openbare ruimte

- + Rhenen blijft een groene woongemeente, waarin ruimte is voor beperkte groei. Wij zetten in op zoveel mogelijk groen, voor ruimte om te spelen en te recreëren;
- + De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Het onderhoudsniveau van openbare ruimte moet op een niveau hoger worden opgepakt;
- + Kwinteloijen moet toegankelijk blijven voor onze inwoners. Een kleine bijdrage voor parkeren sluiten we niet op voorhand uit;
- + De ChristenUnie wil dat natuur zo 'beleefbaar' en toegankelijk mogelijk wordt door aanleg en onderhoud van goede wandel- fiets- en beleefpaden;
- + Bij nieuwe initiatieven wordt gekeken naar mogelijkheden om de openbare ruimte aantrekkelijk te maken of te houden.

Energieke gemeente

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de schepping. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie. Er is geen tijd te verliezen. Een schone en circulaire economie levert veel op voor ons en voor volgende generaties: een gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol.

Wij willen zo snel mogelijk af van olie, gas en kolen en ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, bebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Auto's zonder uitstoot en energieneutrale huizen worden de norm. Materialen die de Schepper ons geeft willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken.

Energiegebruik en opwekking in evenwicht in 2035

Op weg naar de klimaatdoelen in 2050 (100 % CO₂ neutraal) streven we naar energieneutraliteit in 2035 voor de bebouwde omgeving en de industrie. Wij willen ons inzetten om in 2035 evenveel energie lokaal op te wekken als de behoefte aan energie voor de verwarming van woningen en bedrijfspanden, huishoudelijk en zakelijk gebruik van apparaten, en warmte- en elektriciteitsgebruik door de lokale industrie.

Ergieneutraal in 2035 is ambitieus en kan alleen worden bereikt door goede samenwerking. Bovendien moeten we vandaag beginnen met concrete maatregelen, niets doen is geen optie meer.

Nieuwbouw aansluiten op gas is niet toekomstbestendig. Voor nieuwbouw zijn verschillende alternatieven beschikbaar: warmte koudeopslag (WKO en de lucht/water-warmtepomp. Deze alternatieven zijn duurzamer en in veel gevallen op de lange termijn kosteneffectief. Daarom geldt voor nieuwbouw: geen gasaansluiting meer.

Ook de bestaande woningen en andere gebouwen moeten worden aangepakt. Eigenaren en huurders worden gestimuleerd om hiermee samen aan de slag te gaan. Een groot deel van de woningvoorraad moet met moderne technologieën worden geïsoleerd; cv-installaties moeten worden vervangen door warmtepompen. De gemeente bevordert deze transitie van de bebouwde omgeving actief via haar bevoegdheden op het gebied van ruimtelijke ordening, vergunningverlening en bouw- en woningtoezicht. De gemeente maakt afspraken met de woningcorporatie over het versneld energieneutraal maken van de sociale huurwoningen.

De gemeente neemt het initiatief voor het oprichten van een revolverend fonds (leenfonds waarin het geld dat wordt terugbetaald weer wordt gebruikt voor nieuwe leningen) voor energiebesparing en het vervangen van aardgas door alternatieven.

Ook in Rhenen zijn er steeds meer particulieren die investeren in zonnepanelen. Door de sterk gedaalde kosten is dit al heel snel rendabel. De gemeente geeft zelf het voorbeeld met het plaatsen van panelen op gemeentelijk vastgoed. Een inwoner moet op één plek terecht kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen om zijn eigen woning aan te passen aan de toekomst. Het Energieloket, in

samenwerking met energiecoöperatie Vallei Energie blijft ook in de komende raadsperiode actief en wijst eigenaren en huurders de weg.

Remmerden als bedrijven- en energiepark

Energieneutraliteit vraagt om het reserveren van ruimte en het doen van gerichte investeringen in groot-schalige opwekking van energie. Wij maken hiervoor gebruik van de mogelijkheden op en rond het bedrijvenpark Remmerden. De gemeente zorgt voor de planologische ruimte en nodigt actief investeerders uit om hiervoor met plannen te komen. De ChristenUnie maakt zich sterk voor een energiepark dat elektriciteit produceert door windmolens, een zonne-energiecentrale en een biomassa energiecentrale die draait op hout uit de stadsbossen.

Participatie is de norm

Dit energiepark Remmerden kan alleen tot stand komen door samenwerking tussen alle Rhenense partijen. Daarom kiezen wij exclusief voor participatie. Belangrijk is dat omwonenden nauw betrokken worden als het gaat om plannen voor energieopwekking, zoals windmolens en kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld. Eigen vermogen en opbrengsten van het energiepark zijn geheel afkomstig van en komen geheel ten goede aan de lokale bevolking en lokale bedrijven. Belangrijk is wel dat het participeren voor iedereen bereikbaar is (dus ook voor de kleinere portemonnee). Ervaringen uit andere delen van het land leren dat de participatie cruciaal is voor het realiseren van het benodigde draagvlak.

Integrale aanpak

Een aparte portefeuillehouder (wethouder) coördineert de energietransitie en krijgt hiervoor structureel budget beschikbaar vanaf 2018. De energietransitie pakt de gemeente Rhenen integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen.

In de verkeers- en vervoersplannen wordt CO₂-emissiereductie integraal opgenomen. Daarbij wordt aandacht besteed aan het verder stimuleren van carpoolen, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en de elektrische fiets. De norm voor het aantal laadpalen voor elektrische auto's groeit mee met het landelijke gemiddelde.

In de komende raadsperiode wordt het gemeentelijke inkoopbeleid volledig duurzaam en eerlijk: 100% schone energie uit Nederland en producten die voldoen aan de regels van eerlijke handel. Ledverlichting is de norm bij openbare straatverlichting.

- + Afstemming in de regio is essentieel, zodat je van elkaar kunt leren. De gekozen technieken voor energieproductie moeten passend zijn bij Rhenen;
- + Energie wordt een aparte portefeuille (wethouder);
- + Participatie is de norm; ook voor de kleinere portemonnee;
- + Remmerden krijgt een centrale rol in de energietransitie;
- + Energietransitie wordt door de gemeente gestimuleerd voor bestaande bebouwing en ook eigen gebouwen doen mee;
- + Energieloket, in samenwerking met energiecoöperatie Vallei Energie, blijft ook in de komende raadsperiode actief en wijst eigenaren en huurders de weg.

Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig voor een sterke economie. Mobiliteit is in ontwikkeling vanwege digitale innovatie in het verkeer, de financiële houdbaarheid van het huidige openbaar vervoer, de opkomst van elektrische vervoersmiddelen (fiets en auto) en het nog steeds groeiende aantal auto's op de weg. De mobiliteit mag steeds minder negatieve impact hebben op de kwaliteit van onze leefomgeving en de leefbaarheid. Om die reden is de ChristenUnie voorstander van het weren van vervuilende auto's (en scooters) op wegen met een hoge luchtvervuiling. Bijvoorbeeld door het instellen van een milieuzone. We kiezen voor verduurzaming van de mobiliteit, het vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten: auto, publiek vervoer en fiets. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) om te zorgen voor infrastructuur van een kwalitatief hoog niveau.

Fiets

De ChristenUnie wil een ambitieuze fietsagenda voor de gemeente Rhenen.

- + In de gemeente wordt een lokale fietsagenda ontwikkeld vanwege het toenemende belang van het (elektrische) fietsverkeer. Belangrijke thema's in deze agenda zijn: veiligheid, parkeren, deelfietsen en elektrisch fietsen.

Voetgangers

- + Voor ouderen en andere mensen die minder mobiel zijn worden de looproutes naar het centrum, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zoveel mogelijk aangepast naar hun behoeften (comfortzones).

Openbaar vervoer

- + Bij de transformatie van het openbaar vervoer naar publiek vervoer vindt de ChristenUnie de bereikbaarheid van de (kleine) kernen een belangrijk punt. De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer, de gemeente voor andere vormen van publiek vervoer, zoals het leerlingenvervoer. De ChristenUnie vindt dat de gemeente en haar inwoners betrokken moeten worden bij de te maken keuzes;
- + OV-bereikbaarheid van alle kernen. Samen met de Provincie en gebruik makend van nieuwe mobiliteitsvormen willen we werken aan een dekkende bereikbaarheid;
- + Bushaltes zijn toegankelijk voor ouderen en gehandicapten;
- + Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, wmo-vervoer);
- + OV fietsverhuur op alle OV-knooppunten;
- + Sociale veiligheid in de omgeving van haltes, stations en parkeerplaatsen wordt bevorderd;
- + Er wordt zo mogelijk aangesloten bij digitale platforms die privaat- en publiek vervoer verbinden.

Automobiliteit en Parkeren

- + Parkeren op algemene gemeentelijke parkeerplaatsen blijft gratis;
- + Bij het bouwen en onderhouden van parkeergarages is (sociale) veiligheid een belangrijk item;
- + Het probleem rondom de doorstroming op de N233 en de vervanging/verbreding van de Rijnbrug moet integraal worden bekeken om tot een goede oplossing te komen waarbij bereikbaarheid en milieu-impact centraal staan. De gemeente Rhenen moet hier samen met de betrokken provincies een actieve rol in spelen;
- + Geld reserveren voor lobby Rijnbrug;
- + Er komen meer laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen.

Verkeersveiligheid

- + Er wordt een actieplan Fietsveiligheid opgesteld en versneld uitgevoerd;
- + Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Waar de verkeersveiligheid niet in geding is, worden deze paaltjes verwijderd;
- + Snel en langzaam verkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden, bijvoorbeeld op de Nieuwe Veenendaalseweg en het Paardenveld;
- + De parallelweg aan de Cuneraweg (N233) richting Veenendaal is een belangrijk fietspad voor schoolgaande jeugd. Veel mensen ervaren dit als een gevaarlijk tracé, veroorzaakt door autoverkeer. De gemeente Rhenen doet er alles aan om dit onder de aandacht te brengen bij de provincie Utrecht;
- + Landbouwverkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer;
- + Grotere vrachtwagens worden bij voorkeur geweerd uit het centrum;
- + De gemeente Rhenen geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsers;
- + De gemeente Rhenen werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen. De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel;
- + De oversteekplaats Achterbergsestraatweg – N233 (spoorwegovergang Achterberg) is een belangrijk aandachtspunt m.b.t. fietsverkeer. Een optie moet zijn om dit oversteekpunt 'ongelijkvloers' te maken (met brug of tunnel) om zo het dorp Achterberg leefbaar te houden.

Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Als inwoner van de gemeente Rhenen wilt u veilig kunnen leven. Helaas is dat niet vanzelfsprekend. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden.

Elke buurt of wijk heeft een eigen aanpak nodig en inwoners moeten betrokken zijn bij het formuleren daarvan. Juist burgers, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

De gemeente stelt een integraal veiligheidsbeleid vast, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. Betrokkenheid van inwoners en organisaties is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing daarvan.

In een veiligheidsplan staan doelen en verantwoordelijkheden van de organisaties die in samenwerking een rol spelen bij veiligheid. De ChristenUnie wil dat het integraal veiligheidsplan zo tijdig door de raad wordt vastgesteld, dat de gemeente invloed kan uitoefenen op het vaststellen van de prioriteiten voor de politie

Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin gesproken wordt over resultaten. Daarbij wordt ook verslag gedaan van de inzet van mensen en middelen, onderlinge samenwerking, aanrijdtijden e.d. van politie, brandweer en ambulances. De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst.

Burgers worden, als oren en ogen van de politie, actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Dit kan door de inzet van Burgernet en van internet, zoals WhatsApp-groepen in de wijk.

Cameratoezicht is een prima middel, maar de ChristenUnie wil het beperkt (proportioneel) toepassen en inbedden in goede wetgeving (privacy) en in een goede cyclus van beleid, uitvoering en evaluatie.

De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. De mogelijkheid van het anoniem aangifte doen, biedt burgers in sommige gevallen veiligheid, maar is nog onvoldoende bekend. De ChristenUnie vraagt om voorlichting over deze mogelijkheid.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

Concrete voorstellen

- + Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent;
- + Inwoners worden (eventueel per wijk) betrokken bij het opstellen van het veiligheidsplan en de prioriteiten;
- + De burgemeester zorgt voor lage drempels voor het doen van (anoniem) aangifte en voor goede terugkoppeling door politie;
- + De kosten van vandalisme worden verhaald op daders;
- + Betrek burgers bij veiligheid in hun directe omgeving d.m.v. Burgernet, en Buurtpreventie Apps;
- + Wij willen ruimte voor organisaties die opvang en ondersteuning bieden aan (ex-)gedetineerden;
- + De ChristenUnie vraagt bijzondere aandacht voor de brandweervrijwilligers. De laagdrempeligheid van de brandweer naar de plaatselijke bevolking (in Achterberg en Elst) is van grote waarde, en dient behouden te blijven, bijvoorbeeld door deelname aan dorpsactiviteiten zoals de Schooneveldsedag en speelweek Elst.

Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in vrijheid en veiligheid leven. Het kan levens verwoesten, drijft families tot wanhoop en laat professionals soms verslagen achter. Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden. Naast het beschermen van de samenleving, heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) burger. Aanpak van radicalisering bestaat daarom tegelijk uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtegoed. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

- + In Rhenen wordt er integraal beleid opgesteld om radicalisering tegen te gaan.

Economie

De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, er coöperatieve relaties ontstaan, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.

Het MKB is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers. De ChristenUnie in de gemeente Rhenen wil blijven investeren in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid. Ook digitaal. De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal, regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren. Zij stelt zich op als een partner voor ondernemers.

- + Alle inzet is gericht op het aantrekken van duurzame werkgelegenheid;
- + De gemeente gaat lokale en regionale economische clusters zoals FoodValley versterken en uitdragen;
- + De gemeente zet zich in voor goede samenwerking tussen de gemeente en de provincie en omliggende gemeenten als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid;
- + Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; bij alle aanbestedingen is 'social return' een voorwaarde;
- + Voor ondernemers wordt één (digitaal) loket geopend waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Dit loket sluit aan bij het provinciale loket;
- + Het MKB moet eerlijke kansen krijgen bij gemeentelijke aanbestedingen;
- + Rhenen streeft naar een top-100-notering in de monitor 'MKB-vriendelijkste gemeente';
- + ZZP-ers worden begeleid en praktisch ondersteund, bijvoorbeeld door de beschikbaarheid van goed en snel internet voor de hele gemeente te bevorderen, één gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers en flex-plekken in het Huis van de Gemeente open te stellen voor start-ups;
- + Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte zorgt de gemeente ervoor dat ondernemers nauw worden betrokken bij de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken;
- + De ChristenUnie wil dat de gemeente ondernemers niet frustreert, maar motiveert door alle ondernemers binnen 30 dagen te betalen;
- + De inkoop van de gemeente dient zoveel mogelijk lokaal en/of regionaal te gebeuren;
- + Aandacht voor eerlijke handel door bijvoorbeeld als gemeente te participeren in de werkgroep Fairtrade;
- + De gemeente faciliteert indien mogelijk initiatieven om breedband in het buitengebied aan te leggen;
- + De gemeente Rhenen zet stevig in op verbeteren van de contacten met bedrijven.

ZZP-ers

Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn, bijvoorbeeld als zelfstandige zonder personeel (ZZP'er). Soms verdienen zij minder dan nodig is om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. De gemeente moet, wat de ChristenUnie betreft, actief gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden om hen zo nodig te ondersteunen.

Het voeren van een bedrijf aan huis moet voor een kleine zelfstandige niet onnodig moeilijk worden gemaakt. Gemeenten kunnen randvoorwaarden, zoals een goede infrastructuur, bevorderen.

- + ZZP'ers worden begeleid en praktisch ondersteund, bijvoorbeeld door de beschikbaarheid van goed en snel internet voor de hele gemeente te bevorderen, één gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers en flex-plekken in het stadhuis open te stellen voor start-ups.

Duurzame Bedrijventerreinen

De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op de bedrijventerreinen, bijvoorbeeld door het instellen van een zgn. ondernemersfonds/parkmanagement om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.

- + Remmerden is het bedrijventerrein van Rhenen en heeft geen regionale functie (daarvoor zijn Veenendaal en Ede meer geschikt);
- + Het bedrijventerrein heeft goede faciliteiten en is digitaal goed bereikbaar;
- + Bedrijfsterreinen worden duurzaam ingericht. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal;
- + Bedrijventerreinen zijn optimaal ontsloten voor openbaar vervoer en fietsverkeer;
- + De ChristenUnie is blij met de samenwerking tussen ondernemers op bedrijventerrein Remmerden en wil maximaal samenwerken om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.

Rhenen Fairtrade

Rhenen is 2 jaar geleden, mede door de inzet van de raad en het gemeentebestuur een Fairtrade-gemeente geworden. Daarmee heeft Rhenen zich aangesloten bij een beweging die gaat voor eerlijke handel en zorgt zo mede voor duurzame armoedebestrijding in ontwikkelingslanden. Dat dit geen vaag idealistisch doel is, dat later kan worden opgepakt als we eerst de veiligheid in de wereld hebben verbeterd, is de laatste vier jaren maar al te duidelijk geworden. Immers bij slechte economische perspectieven in het eigen land raakt een bevolking op drift, met alle ellendige gevolgen voor alle betrokkenen, zoals we die dag aan dag hebben kunnen zien.

Het behalen van het certificaat en het plaatsen van borden "Fairtradegemeente" aan de in- en uitvalswegen van de stad is niet genoeg. Het certificaat behalen is maar een start, ieder jaar meer eerlijke handel door bedrijven en instellingen binnen de gemeente is het doel. Er kunnen nog heel veel meer Rhenense bedrijven en instellingen zich aansluiten, en de aangeslotenen kunnen hun inkoopbeleid nog meer op fair trade producten richten

Burgers en gemeente moeten hier samen aan werken, ook in de komende raadsperiode. Dat gebeurt alleen als wij het bestuur aanzetten tot blijvende inspanningen

Bloeiende binnensteden

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moet worden ingespeeld, waarbij aandacht geldt voor de leefbaarheid van de kernen en voor sociale veiligheid van winkelstraten (wonen boven winkels).

- + Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd;
- + Het museumkwartier heeft een belangrijk ontwikkelingspotentieel: de cultuurhistorie kan de Rhenense middenstand ten dienste staan door een levendige verbindingroute te zijn tussen de binnenstad en de Rijn. Diverse functies kunnen in dit gebied worden gevestigd.
- + De gemeente faciliteert een vergroting van de leefbaarheid in Rhenen Hoog door een opleving van het winkelcentrum in Rhenen Hoog en het creëren van een accommodatie voor wijk- en buurtactiviteiten;
- + Het winkelgebied van Elst wordt opnieuw ingericht waardoor er een aantrekkelijke kern ontstaat met winkels en horeca.

Recreatie en toerisme

Samen met de ondernemers van de recreatieve- en toeristische sector wordt een plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie in en rond de gemeente Rhenen wordt gestimuleerd.

- + Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op een optimale ontsluiting van fietsverbindingen, voor zowel het recreatie als het woon- werkverkeer;
- + Inzet op gebiedspromotie (stad, dorp of gebied), samen met inwoners en lokale ondernemers;
- + Het beleidsplan 'Recreatie en Toerisme' wordt verder uitgevoerd en het promotiebudget wordt verhoogd;
- + Het 'Masterplan Passantenhaven' wordt uitgevoerd om de recreatieve mogelijkheden te vergroten.

Koopzondag

Elke gemeente mag volgens de wet zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een ongewenste stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. God geeft ons niet voor niets zes dagen om te werken en een zevende dag om te rusten.

We zien daarnaast dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs door eigenaren van winkelcentra worden gedwongen hun winkel op zondag open te stellen. Ook is er vaak sprake van dwang om op zondag te werken via de macht van grote winkelketens.

- + De ChristenUnie blijft zich verzetten tegen uitbreiding van het aantal koopzondagen;
- + Geen verplichte zondagsopenstelling: ondernemers mogen niet contractueel gedwongen worden om op zondag hun winkel te openen.

Gezonde agrarische sector

Voedsel is een geschenk van God aan mensen. Boeren werken aan goed en gezond voedsel en hebben een nauwe verbondenheid met de schepping. De ChristenUnie is trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis, is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving. Jonge boeren verdienen een goede toekomst.

- + Rhenen zet zich, in samenwerking met de Regio, in voor een toekomstbestendige agrarische sector;
- + Rhenen sluit zich aan bij en participeert in regionale samenwerking op het gebied van Vrijkomende Agrarische Bebouwing;
- + De ChristenUnie vindt dat landbouwbedrijven zich primair moeten richten op de agrarische sector, op het in stand houden van het agrarisch gebied. Ondergeschikt daaraan krijgen landbouwbedrijven ruimhartig de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme etc.;
- + Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door investeringen mogelijk te maken, voor zover deze een bijdrage levert aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap;
- + Boeren krijgen een adequate vergoeding voor natuur- en landschapsbeheer en weidevogelbeheer;
- + Gemeenten in FoodValley kunnen gezamenlijk faciliteren dat er een prominente plek komt voor de verkoop van regionale landbouwproducten.

Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Structurele uitgaven, zoals voor wegen en onderwijshuisvesting, moeten kunnen worden betaald uit vaste inkomsten. Alle burgers betalen mee, hetzij via de afdracht van de rijksoverheid, hetzij via de gemeentelijke belastingen zoals de Onroerende Zaak Belasting (ozb). Uiteraard is er voor mensen met weinig financiële draagkracht, maatwerk mogelijk.

In de afgelopen periode is het takenpakket van de gemeenten flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De mogelijkheden deze op te vangen zijn gericht op verhoging van efficiëntie door integraal de taken die de gemeente heeft op sociaal gebied, in de openbare ruimte en op het terrein van veiligheid in te vullen. Daarmee is de noodzaak versterkt om alle risico's beter in beeld te brengen en te beheersen. Toekomstige generaties mogen niet worden opgezadeld met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.

Politiek is kiezen

Het begint allemaal met het inzichtelijk maken in de begroting en jaarrekening welke prestaties voor de beschikbare financiën worden uitgevoerd en zijn gerealiseerd. Publieke middelen zijn per definitie schaars; er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Bij bezuinigingen moeten de posten die te maken hebben met de nood van individuele burgers, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen worden ontzien. Budgetten voor zorg moeten ontschot worden. Dat betekent dat we het geld dat we voor zorg beschikbaar hebben breed kan worden ingezet voor zorg. De reserve Sociaal Domein wordt in stand houden met een onder- en bovengrens.

- ⊕ De nieuwe voorschriften voor begroting en jaarrekening zijn gericht op transparantie en betere vergelijkbaarheid met andere gemeenten;
- ⊕ De gemeente als ambtelijke organisatie moet blijven werken aan doelgerichtheid en efficiëntie;
- ⊕ De lokale lastendruk stijgt in principe (bij een gelijkblijvend gemeentelijk takenpakket) niet meer dan de inflatiecorrectie;
- ⊕ De dienstverlening van de gemeente (o.a. leges) zijn zoveel mogelijk kostendekkend;
- ⊕ Het doorberekenen van precario mag niet leiden tot (in)directe lastenverhoging voor inwoners;
- ⊕ De reserve Sociaal Domein houden we in stand en stellen daarvoor een ondergrens in om zo de financiering van zorg te garanderen en goed zicht te houden op de uitgaven;
- ⊕ Bij inkoopbeleid zijn in onze gemeente duurzame criteria een harde eis. (fair trade, social return on investment en maatschappelijk verantwoord ondernemen en door het mogelijk te maken dat (zorg)inkooporganisaties cao-lonen kunnen volgen.);
- ⊕ De hoogte van subsidieplafond wordt opnieuw bezien in het licht van de vele afgewezen aanvragen die wel aan de beleidsdoelstellingen voldeden (er moet ruimte zijn en blijven voor kleinere lokale initiatieven);
- ⊕ Gemeente Rhenen stelt actieplan op voor gezonde schuldenpositie op lange termijn;
- ⊕ De Algemene Reserve fungeert als egalisatie van mee- en tegenvallers op de begroting. Er wordt een minimale hoogte van deze reserve ingesteld;
- ⊕ Bezuinigen door kritisch te zijn op:
 - Subsidiëren van organisaties en activiteiten die ook met privaat geld kunnen worden bekostigd
 - De inhuur van externe projectmanagers, adviesbureaus e.d.